

การประชุมวิชาการนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 15
 “Global Goals, Local Actions: Looking Back and Moving Forward 2022”
 วันที่ 21 มีนาคม พ.ศ. 2565

ผลกระทบของ COVID19 ต่อภาคธุรกิจในประเทศไทย Impact of COVID19 on Business in Thailand

ณัฐฐากร พลสวัสดิ์¹, ธัญวรรณ ภาวันตุ², รณัฐ เรื่องจำรูญ³, รามาศัย ศิริสันติกุล⁴,
 กวินพัฒน์ เลิศพงษ์มณี⁵, ชัชรินทร์ ศาสตร์เสริม⁶, ดวงสมร รุ่งสวรรค์โพธิ์⁷

^{1,2,3,4}นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการประกอบการธุรกิจ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
^{5,6,7}อาจารย์ประจำ สาขาวิชาการประกอบการธุรกิจ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

บทคัดย่อ

งานวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงผลกระทบของ COVID19 ที่มีต่อภาคธุรกิจในประเทศไทย โดยทำการสำรวจกลุ่มบริษัทจำแนกบริษัทออกเป็นขนาดเล็ก กลาง และใหญ่จำนวน 314 แห่งด้วยวิธีการตอบแบบสำรวจออนไลน์ โดยใช้สถิติการวิเคราะห์เชิงพรรณนา อธิบาย บรรยายถึงคุณสมบัติหรือลักษณะของการแจกแจงข้อมูลตัวแปรต่าง ๆ ตามปัจจัยด้านคุณลักษณะของกลุ่ม โดยกำหนดการวัดเป็นค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ซึ่งผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยการแพร่ระบาดของ COVID19 ส่งผลกระทบต่อการขาดแคลนกระแสเงินสดและปัจจัยการผลิตซึ่งถือเป็นความท้าทายที่ใหญ่ที่สุดโดยบริษัทส่วนใหญ่ (ร้อยละ 82) โดยสาเหตุหลักคือยอดขายที่ลดลงเนื่องจากอุปสงค์ที่ลดลง รวมถึงความยากลำบากในการจัดหาเงินทุนที่เพิ่มขึ้นและยังพบอีกว่า ปัญหาการขาดแคลนปัจจัยการผลิตเป็นความท้าทายที่ใหญ่เป็นอันดับสองโดยพบว่าข้อมูลจากบริษัทเกือบ 70% เกิดการหยุดชะงักของห่วงโซ่คุณค่าและการขนส่ง รวมถึงการไม่สามารถจัดส่งปัจจัยการผลิตได้ อาจเนื่องมาจากมาตรการกักกัน เช่น การปิดพรมแดน นอกจากนี้ ยังพบว่ากว่าครึ่งของบริษัทต่างประสบปัญหาในการทำตามสัญญาและประสบปัญหาขาดแคลนแรงงาน

Abstract

The objective is to study the impact of COVID19 on businesses in Thailand. The group surveyed 314 small, medium and large companies by means of an online survey. using descriptive analytical statistics to describe and describe the properties or characteristics of the distribution of data for various variables according to the group characteristics factors by determining the percentage, Mean and Standard Deviation. The research found that the COVID-19 epidemic factors affect the shortage of cash flow and production factors, which is considered This is the biggest challenge by most companies (82 percent), mainly due to lower sales due to declining demand. Including increasing difficulty in financing and also found that the shortage of inputs is the second biggest challenge, with nearly 70% of company data disrupting the value chain and logistics. including the inability to deliver inputs This could be

การประชุมวิชาการนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 15
 “Global Goals, Local Actions: Looking Back and Moving Forward 2022”
 วันที่ 21 มีนาคม พ.ศ. 2565

due to quarantine measures such as the closure of borders. More than half of companies have also been found to have trouble fulfilling contracts and face labor shortages.

Keywords: COVID19 Impact, THAILAND’S Business FIRMS, IMPACT ASSESSMENT

บทนำ

การระบาดใหญ่ของ COVID-19 นั้นไม่เคยเกิดขึ้นมาก่อนและผลกระทบที่ได้รับอย่างมาก ตามการมุ่งเน้นด้านเศรษฐกิจไทยขององค์การสหประชาชาติ การระบาดใหญ่ส่งผลให้ภาคการผลิตหดตัวอย่างมากในช่วงไตรมาสแรกของปี 2563 ทั้งสามภาคส่วนหลักประสบความสูญเสียทางเศรษฐกิจในช่วงไตรมาสแรกของปี 2563 ได้แก่ การเกษตร (ร้อยละ -5.7) อุตสาหกรรม (-1.9%) และบริการ (-1.1%) กิจกรรมการก่อสร้างหยุดชะงักและลดลงร้อยละ 9.9 ในไตรมาสแรก ในขณะที่การลดลงของการท่องเที่ยวส่งผลกระทบต่อกิจกรรมด้านที่พักและบริการด้านอาหาร (-24.1 เปอร์เซ็นต์) ตัวเลขทั้งหมดเป็นแบบปีต่อปี ดังนั้น UNIDO ตั้งเป้าที่จะสอบสวนภาคส่วนเหล่านี้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งภาคการผลิตและภาคธุรกิจในประเทศไทย เพื่อเน้นย้ำถึงผลกระทบที่บริษัทเคยประสบมา วิธีที่พวกเขาจัดการกับวิกฤตการณ์แพร่ระบาด และการสนับสนุนประเภทใดที่พวกเขาได้รับจนถึงขณะนี้ นอกจากนี้ เรายังหารือถึงขอบเขตที่ผลกระทบเหล่านี้ส่งผลต่อความก้าวหน้าของประเทศไปสู่การพัฒนาอุตสาหกรรมที่ครอบคลุมและยั่งยืนตามที่ระบุไว้ในเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDG) 9 เพื่อสร้างโครงสร้างพื้นฐานที่ยืดหยุ่น ส่งเสริมอุตสาหกรรมที่ครอบคลุมและยั่งยืน และส่งเสริมนวัตกรรมสุดท้ายนี้ เราให้คำแนะนำด้านนโยบาย โดยการประเมินผลกระทบระดับจุลภาคนี้มีวัตถุประสงค์หลักสองประการ ประการแรก มีเป้าหมายเพื่อสนับสนุนการประเมินผลกระทบทางเศรษฐกิจและสังคมของทีมชาติไทย (UNCT) เกี่ยวกับโควิด-19 ในประเทศไทย: การดำเนินการเพื่อปกป้องความก้าวหน้าของประเทศสู่ SDGs นำโดย UNDP และ UNICEF ประการที่สอง การประเมินเป็นพื้นฐานสำหรับการประเมินทั่วโลกของ UNIDO ที่จะดำเนินการในระยะต่อไป UNIDO (กรมวิจัยนโยบายและสถิติร่วมกับสำนักงานศูนย์กลางภูมิภาคในประเทศไทย) ได้ดำเนินการประเมินที่คล้ายกันในประเทศอื่นๆ ในเอเชีย รวมถึงกัมพูชา สปป. ลาว มาเลเซีย มองโกเลีย ปากีสถาน และเวียดนาม ส่วนหนึ่งของการประเมินระดับโลก UNIDO วางแผนที่จะดำเนินการฝึกหัดที่คล้ายกันในประเทศเหล่านี้ในอีกไม่กี่เดือนข้างหน้า เพื่อตรวจสอบการพัฒนาของผลกระทบและสถานการณ์ที่เกิดขึ้นเมื่อเวลาผ่านไป จากเหตุผลดังกล่าวมาแล้วข้างต้นจึงเป็นสาเหตุที่ทำให้ผู้วิจัยต้องการสำรวจถึงผลกระทบของ COVID19 ต่อภาคธุรกิจในประเทศไทย เพื่อให้ผู้ประกอบการที่ทำธุรกิจ มีศักยภาพในการพึ่งตนเองด้านความรู้ กำลังคนและโครงสร้างพื้นฐานด้าน ววน.เพื่อสนับสนุนการจัดการภาวะวิกฤติและการฟื้นตัวหลังภาวะวิกฤต (COVID19)

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาถึงผลกระทบของ COVID19 ต่อภาคธุรกิจในประเทศไทย

การประชุมวิชาการนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 15
 “Global Goals, Local Actions: Looking Back and Moving Forward 2022”
 วันที่ 21 มีนาคม พ.ศ. 2565

ขอบเขตการวิจัย

1. ขอบเขตประชากร

งานวิจัยผลกระทบของ COVID19 ต่อภาคธุรกิจในประเทศไทยสำรวจกลุ่มบริษัทจำแนกบริษัทออกเป็นขนาดเล็ก กลาง และใหญ่จำนวน 314 แห่ง (กระทรวงอุตสาหกรรม, 2564).

2. ขอบเขตตัวแปร

งานวิจัยผลกระทบของ COVID19 ต่อภาคธุรกิจในประเทศไทยมุ่งศึกษาและทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับการขาดสภาพคล่อง การขาดแคลนปัจจัยการผลิต และการขาดแคลนแรงงาน เพื่ออธิบายถึงผลกระทบของ COVID 19 ในภาคธุรกิจของไทย

3. ขอบเขตเวลา

งานวิจัยผลกระทบของ COVID19 ต่อภาคธุรกิจในประเทศไทยในครั้งนี้ทำการศึกษาเพื่อรวบรวมข้อมูลตั้งแต่วันที่ 15 เมษายน ถึง 15 พฤษภาคม 2563 โดยความร่วมมือ ร่วมกับมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทากับกระทรวงอุตสาหกรรม การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย และสถาบันวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมภายใต้สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยและเครือข่ายของ UNIDO ในประเทศไทย (เช่น พันธมิตรโครงการและบริษัทที่เข้าร่วมโครงการ UNIDO) ได้ส่งแบบสำรวจออนไลน์ไปยังบริษัททั่วประเทศ เนื่องจากการสถานการณ์ COVID-19 และการกักกันของรัฐบาล

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ระเบียบวิธีวิจัย

งานวิจัยเรื่องผลกระทบของ COVID19 ต่อภาคธุรกิจในประเทศไทยในครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) เพื่อสำรวจข้อมูลผลกระทบของ COVID19 ต่อภาคธุรกิจในประเทศไทย เพื่อการแก้ไขวิกฤตสถานการณ์ COVID19 โดยมีขั้นตอนในการวิจัยดังต่อไปนี้ และในบทนี้ผู้วิจัยขอเสนอประเด็นต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับระเบียบวิธีวิจัย ดังนี้

2. ขั้นตอนการวิจัย

ขั้นตอนที่ 2.1 ขั้นตอนการศึกษาแนวคิด ทฤษฎีต่าง ๆ และทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องจากแหล่งข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Sources) เพื่อให้ผู้วิจัยได้รับความรู้พื้นฐานในการวิจัย และพัฒนากรอบแนวคิดการวิจัย ขั้นที่ 2.2 เป็นขั้นตอนการกำหนดกรอบแนวคิด 2.3 ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือและการทดสอบคุณภาพของเครื่องมือ 2.4 ขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล 2.5 ขั้นตอนการสรุปผลและอภิปรายผลการวิจัย 2.6 ขั้นตอนการนำเสนอผลการวิจัย และ 2.7 ขั้นตอนการเผยแพร่ผลงานวิจัยเรื่องผลกระทบของ COVID19 ต่อภาคธุรกิจในประเทศไทย

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

งานวิจัยในครั้งนี้มีการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการสำรวจออนไลน์เพื่อรวบรวมข้อมูลตั้งแต่วันที่ 15 เมษายน ถึง 15 พฤษภาคม 2563 กับกลุ่มบริษัทจำแนกบริษัทออกเป็นขนาดเล็ก กลาง และใหญ่จำนวน 314 แห่งโดยความร่วมมือ ร่วมกับกระทรวงอุตสาหกรรม การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย และสถาบันวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมภายใต้สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยและเครือข่ายของ UNIDO ใน

การประชุมวิชาการนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 15
 “Global Goals, Local Actions: Looking Back and Moving Forward 2022”
 วันที่ 21 มีนาคม พ.ศ. 2565

ประเทศไทย (เช่น พันธมิตรโครงการและบริษัทที่เข้าร่วมโครงการ UNIDO) ได้ส่งแบบสำรวจออนไลน์ไปยังบริษัททั่วประเทศเนื่องจากสถานการณ์ COVID-19 และการกักกันของรัฐบาล

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

งานวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows version 25 ในการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อใช้เพื่อการอธิบาย บรรยายถึงคุณสมบัติหรือลักษณะของการแจกแจงข้อมูลตัวแปรต่าง ๆ ตามปัจจัยด้านคุณลักษณะของกลุ่ม โดยกำหนดการวัดเป็นค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยพบว่าผลกระทบในปัจจุบันของ COVID-19 คือการขาดแคลนกระแสเงินสดและปัจจัยการผลิตถือเป็นความท้าทายที่ใหญ่ที่สุดที่เกี่ยวข้องกับมาตรการการแพร่ระบาดและการกักกัน บริษัทส่วนใหญ่ (ร้อยละ 82) รายงานว่า ปัญหาการขาดแคลนกระแสเงินสดเป็นปัญหาที่ใหญ่ที่สุด สาเหตุหลักมาจากยอดขายที่ลดลงเนื่องจาก อุปสงค์ลดลงซึ่งมีรายงานโดยบริษัทมากกว่าสองในสาม รวมทั้งเพิ่มขึ้น ความยากลำบากในการได้รับเงินทุน การขาดแคลนปัจจัยการผลิตเป็นความท้าทายที่ใหญ่เป็นอันดับสอง ตามเกือบร้อยละ 70 ของ บริษัท การขาดแคลนดังกล่าวอาจเกิดจากการหยุดชะงัก ในห่วงโซ่คุณค่าและการขนส่ง รวมถึงการไม่สามารถจัดส่งได้ อาจเป็นเพราะมาตรการกักกัน เช่น การปิดพรมแดน นอกจากนี้ กว่าครึ่งของบริษัทต้องดิ้นรน เพื่อปฏิบัติตามสัญญาและประสบปัญหาขาดแคลนแรงงาน เน้นความท้าทายหลัก บริษัทกำลังเผชิญตัวเลขยังระบุถึงความแตกต่างเล็กน้อยระหว่างบริษัทประเภทต่างๆ ในแง่ของขนาด การมีส่วนร่วมของ GVC และระดับของเทคโนโลยีกว่าร้อยละ 70 ของบริษัทผู้ตอบแบบสอบถาม 243 แห่งที่มีคำตอบที่ถูกต้องได้รับผลกระทบจาก มาตรการกักกันที่บังคับใช้โดยรัฐบาลในเดือนเมษายนระหว่างการดำเนินการสำรวจเราพบว่า หากมาตรการกักกันขยายออกไปเป็นเวลานาน บริษัทขนาดเล็กและปลายน้ำในประเทศส่วนใหญ่จะต้องปิดตัวลงภายในเวลาไม่ถึงสามเดือน เท่านั้นบริษัทขนาดเล็กๆ คาดว่าจะสามารถฟื้นตัวได้จากการลือคดาวน์ตลอดทั้งปี กลุ่มบริษัทนี้ส่วนใหญ่เป็นผู้ผลิตอาหารและเครื่องดื่ม ซึ่งได้รับผลกระทบน้อยที่สุดจนถึงปัจจุบันในบรรดาบริษัท GVC มากกว่าหนึ่งในสาม (36 เปอร์เซ็นต์) สามารถอยู่รอดได้นานกว่าหนึ่งในสี่ของปีในขณะที่เกือบหนึ่งในสี่ของ บริษัท GVC (ร้อยละ 24) คาดว่าจะปิดตัวลงภายในสามเดือนหากมาตรการกักกันยังคงดำเนินต่อไป ในทางตรงกันข้าม แม้ว่าบริษัทขนาดใหญ่จะไม่น่าแปลกใจนักก็ตามพร้อมรับมือกับข้อจำกัดของรัฐบาลมากกว่า 1 ใน 3 (ร้อยละ 36) คาดว่าจะสามารถอยู่รอดได้นานกว่าหนึ่งปีหากข้อจำกัดยังคงมีอยู่ น้อยกว่าหนึ่งไตรมาส (ร้อยละ 24) คาดว่าจะปิดตัวลงภายในสามเดือนหากมีการขยายข้อจำกัด ในทางกลับกัน หากข้อจำกัดต่าง ๆ ผ่อนคลายลง ประมาณร้อยละ 40 หรือมากกว่าของบริษัทผู้ตอบแบบสอบถาม 307 แห่งคาดว่าจะสามารถฟื้นตัวได้ภายในหนึ่งเดือน ในบรรดาบริษัทขนาดเล็กและเทคโนโลยีต่ำ 39 ร้อยละ 34 และร้อยละ 34 ตามลำดับ ระบุว่าพวกเขาจะฟื้นตัวภายในหนึ่งเดือน ในแง่บวก บริษัทไม่ถึง 18 เปอร์เซ็นต์จาก 307 แห่งคาดว่าจะการฟื้นตัวจะใช้เวลามากกว่าหกเดือนการจ่ายค่าจ้างและประกันสังคมเป็นปัญหาทางการเงินที่ใหญ่ที่สุดในบรรดาบริษัททั้งหมด โดยไม่คำนึงถึงขนาด การมีส่วนร่วม GVC และระดับของเทคโนโลยี การชำระคืนเงินกู้และค่าใช้จ่ายคงที่อยู่ในอันดับที่สองและสาม ตามลำดับ ที่น่าสนใจกว่า 1 ใน 3 (37 เปอร์เซ็นต์) ของบริษัทขนาด

การประชุมวิชาการนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 15
 “Global Goals, Local Actions: Looking Back and Moving Forward 2022”
 วันที่ 21 มีนาคม พ.ศ. 2565

วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 เพื่อศึกษาถึงผลกระทบของ COVID19 ต่อภาคธุรกิจในประเทศไทย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบของ COVID19 ต่อภาคธุรกิจในประเทศไทย พบว่าการขาดแคลนกระแสเงินสดและปัจจัยการผลิตถือเป็นความท้าทายที่ใหญ่ที่สุด (ร้อยละ 82) ซึ่งหมายถึงผู้ประกอบการธุรกิจในประเทศไทยขาดแคลนกระแสเงินสดเนื่องจากสาเหตุหลักมาจากยอดขายที่ลดลง เนื่องจากอุปสงค์ลดลงซึ่งมีรายงานโดยบริษัทมากกว่าสองในสาม ซึ่งสอดคล้องกับ Brown, R., Rocha, A., & Cowling, M. (2020). ที่ทำการศึกษาในเรื่องของผลกระทบต่อการจัดหาเงินทุนผู้ประกอบการในยามวิกฤต COVID-19 สำหรับผู้ประกอบการการเงินในสหราชอาณาจักร ซึ่งผลการวิจัยพบว่าระดับข้อตกลงทางการเงินสำหรับผู้ประกอบการลดลงอย่างมีนัยสำคัญในไตรมาสแรกของปี 2020 เมื่อเทียบกับไตรมาสแรกของปี 2019 ถึงไตรมาสแรกของปี 2020 (31%) โดยการลดลงเหล่านี้เกิดขึ้นสำหรับผู้ประกอบการธุรกิจที่มีการลงทุนระยะเริ่มต้น ซึ่งบ่งชี้ว่าการลดลงเพิ่มขึ้นต่อเนื่องซึ่งสอดคล้องกับการแพร่ระบาดของโควิดในสหราชอาณาจักรที่ทวีความรุนแรงเพิ่มมากขึ้นต่อเนื่อง และเป็นไปในทิศทางเดียวกันกับ Hu, S., & Zhang, Y. (2021). ที่ทำการศึกษาในเรื่องของการระบาดใหญ่ของ COVID-19 และประสิทธิภาพการดำเนินงานของบริษัทข้ามชาติ ซึ่งผลการวิจัยพบว่าผลกระทบร้ายแรงของการระบาดใหญ่ของ COVID-19 ต่อผลประกอบการทางธุรกิจอาจมาจากทั้งด้านอุปสงค์และอุปทาน (Guerrieri, Lorenzoni, Straub, & Werning, 2020). ด้านหนึ่ง รัฐบาลหลายแห่งตอบโต้ด้วยนโยบายกักกันและแม้กระทั่ง ล็อกดาวน์ เพื่อป้องกันการแพร่กระจายของไวรัส COVID-19 ทั่วโลก ธุรกิจที่ถือว่าปิดโดยไม่จำเป็น ห่วงโซ่อุปทานหยุดชะงักการผลิตหยุดชะงัก คนงานจำนวนมากได้รับคำสั่งให้อยู่บ้าน ในกรณีร้ายแรง การระบาดใหญ่อาจส่งผลกระทบร้ายแรงจำนวนวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่ประสบปัญหาทางการเงินและการล้มละลาย เมื่อรวมกันแล้ว การระบาดของ COVID-19 ทำให้เกิดความมากมายมหาศาลอุปทานซ็อก ส่งผลให้ผลการดำเนินงานของบริษัทแย่ง ในทางกลับกัน ความต้องการ COVID-19 กลับลดลง อุตสาหกรรมบริการซึ่งรวมถึงสายการบิน ร้านอาหาร และการท่องเที่ยว ลูกค้านั่งลดลงเนื่องจากลูกค้าเกรงว่าโรคระบาดจะลุกลาม การว่างงานเพิ่มขึ้นและการสูญเสียรายได้กดดันการบริโภคของคนงานในอุตสาหกรรมที่ตกตะลึง นอกจากนี้ ความไม่แน่นอนและการมองโลกในแง่ร้ายอาจลดทอนลงได้ความเต็มใจของคนงานที่ไม่ได้รับผลกระทบในการบริโภค สิ่งนี้แยกว่านั้นตาม Guerrieri et al. (2020) อุปสงค์อาจตอบสนองมากเกินไปกับอุปทานซ็อกและยังนำไปสู่ภาวะถดถอยที่ขาดอุปสงค์ ผลงานของบริษัทน่าจะลดลงในช่วงการระบาดใหญ่ระยะเวลา.

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเพื่อการนำผลการวิจัยไปใช้งาน

ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายทั้งภาครัฐและภาคเอกชนควรนำผลการวิจัยไปเป็นข้อมูลที่ใช้กำหนดมาตรการที่เป็นประโยชน์แก่ผู้ประกอบการธุรกิจรวมถึงให้การสนับสนุนการกู้ยืมเงินทุนในระยะสั้นเพื่อประคองธุรกิจให้อยู่รอด รวมถึงออกแบบ แพคเกจกระตุ้นยอดขายของธุรกิจจากผลการวิเคราะห์และอภิปรายของงานวิจัยที่นำเสนอไปข้างต้น

การประชุมวิชาการนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 15
“Global Goals, Local Actions: Looking Back and Moving Forward 2022”
วันที่ 21 มีนาคม พ.ศ. 2565

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป

การวิจัยครั้งต่อไปควรมีการศึกษาถึงปัจจัยเหตุด้านอื่น ๆ ที่เป็นปัจจัยเหตุที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานของธุรกิจในประเทศไทย เพื่อการสร้างรายได้เปรียบในการแข่งขันที่ส่งผลต่อผลประกอบการของธุรกิจเกิดใหม่ STARTUP ในประเทศไทย เช่น นโยบายรัฐบาล ความรุนแรงในการแข่งขัน เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

- Brown, R., Rocha, A., & Cowling, M. (2020). <? covid19?> Financing entrepreneurship in times of crisis: exploring the impact of COVID-19 on the market for entrepreneurial finance in the United Kingdom. *International Small Business Journal*, 38(5), 380-390.
- Guerrieri, V., Lorenzoni, G., Straub, L., & Werning, I. (2020). Macroeconomic implications of COVID-19: Can negative supply shocks cause demand shortages? (No. w26918) . National Bureau of Economic Research.
- Hu, S., & Zhang, Y. (2021). COVID-19 pandemic and firm performance: Cross-country evidence . *International review of economics & finance*, 74, 365-372.
- Maliszewska, M., Mattoo, A., & Van Der Mensbrugge, D. (2020). The potential impact of COVID-19 on GDP and trade: A preliminary assessment. *World Bank Policy Research Working Paper*, (9211).